Lietas Nr. C24151416
Lietas arhīva Nr. C-0559-17/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ogrē 2017.gada 14.februārī

Ogres rajona tiesa: tiesnesis Dz.Melbārdis
Brīvības ielā 6, Ogrē rakstveida procesā izskatīja civillietu AS "Moda Kapitāls" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2016.gada 27.oktobrī prasītāja AS "Moda Kapitāls" cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1590., 1591., 1756., 1759., 1765., 1946.panta pirmo daļu, lūgusi: 1) piedzīt no atbildētāja prasītājas labā izsniegto, bet neatmaksāto aizdevuma summu 450 *euro*, procentus par aizdevuma izmantošanu 139,92 *euro*, nokavējuma procentus 450 *euro*, kopā 1039,92 *euro*, kā arī tiesāšanās izdevumus, 2) noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2015.gada 16.decembrī starp prasītāju un atbildētāju noslēgts aizdevuma līgums Nr.50-302580 (turpmāk – aizdevuma līgums), pamatojoties uz kuru prasītājs minētajā datumā izsniedza atbildētājam kredītu 450 *euro* apmērā.

Atbildētājs, parakstot aizdevuma līgumu, apņēmies samaksāt prasītājam maksājumus saskaņā ar aizdevuma līgumu un citus pamatotus un aizdevuma līgumā noteiktos maksājumus. Puses vienojās, ka samaksa par kredīta izmantošanu ir 8,8 % mēnesī, aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2016.gada 16.jūnijs.

Atbildētājs saistību izpildei nav veicis nevienu maksājumu.

Tā kā atbildētājs pieļāvis samaksas termiņa nokavējumu, prasītāja saskaņā ar līguma noteikumiem aprēķinājusi un lūdz piedzīt no atbildētāja nokavējuma procentus 1 % apmērā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par katru nokavēto dienu.

[2] 2016.gada 14.novembrī atbildētājam, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmās daļas prasībām, uz prasības pieteikumā norādīto atbildētāja dzīvesvietas adresi un uz deklarētās dzīvesvietas adresi ierakstītos pasta sūtījumos nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojuma veidlapas rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai, izskaidrojot tiesības. Sūtījumi atgriezti tiesā ar atzīmi – beidzies glabāšanas laiks.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumā, kad deklarācijā norādīta papildu adrese – pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1}pirmās daļas 3.punktam, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti: septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otrajai daļai tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi [..] un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

[3] Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti, iebildumi nav celti, lūgumi nav pateikti. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrajai daļai paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

[4] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē un tiesa nav uzskatījusi par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, līdz ar to, 2016.gada 15.decembrī pieņemts lēmums un pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā 2017.gada 14.februārī.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudot lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējot tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības – paskaidrojumus par prasības pieteikumu nav sniedzis, tajā norādītos faktus nav apstrīdējis, maksājumus apliecinošus dokumentus tiesā, kā to noteic Civillikuma 1838.panta pirmā daļa, nav iesniedzis, līdz ar to secināms, ka atbildētājam nav pamatotu iebildumu pret prasību, un fakts, ka atbildētājs nav samaksājis parādu, atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai atzīstams par pierādītu.

[6] Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja izsniegto un neatmaksāto parāda pamatsummu 450 *euro*.

No lietas materiāliem izriet, ka 2015.gada 16.decembrī starp pusēm noslēgts aizdevuma līgums Nr.50-302580, saskaņā ar kuru prasītāja izsniedza atbildētājam kredītu 450 *euro* apmērā ar mēneša procentu likmi 8,8 % un atdošanas termiņu 2016.gada 16.jūnijs (*lietas 21.lapa*). Kases izdevumu ordera Nr.1816 kopija apstiprina, ka 2015.gada 16.decembrī prasītājs pret parakstu izsniedza atbildētājam naudas summu līgumā minētajā apmērā (*lietas 22.lapa*).

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot zaudējumus. Savukārt minētā likuma 1590.pants noteic, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu. Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš ir saņēmis.

Līdz lietas izskatīšanas dienai atbildētājs nav iesniedzis tiesā pierādījumus tam, ka savas saistības būtu izpildījis. Atbildētājs nav apstrīdējis prasības pieteikumā ietverto neatmaksātā aizdevuma pamatsummas aprēķinu.

Pie šādiem apstākļiem no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 450 *euro* apmērā.

[7] Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja procentus par aizdevuma izmantošanu 139,92 *euro*.

Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pants paredz, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu procentu apmērs cieši jānoteic aktā vai darījumā.

Aizdevuma līgumā puses bija vienojušās par procentu samaksu 8,8 % mēnesī no atlikušās kredīta summas par aizdevuma izmantošanu un prasītājs pamatoti aprēķinājis atbildētājam līgumā norunātos procentus.

Lietā nav pierādījumu tam, ka atbildētājs būtu veicis minētos procentu maksājumus, saskaņā ar aizdevuma līgumā ietverto maksājumu grafiku.

Līdz ar to no atbildētāja prasītāja labā piedzenami aizdevuma lietošanas procenti 139,92 *euro* apmērā par laika periodu no 2016.gada 16.janvāra līdz 2016.gada 16.jūnijam (līgumā norādītais kredīta summas atmaksas datums).

[8] Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja nokavējuma procentus 450 *euro* apmērā.

Civillikuma 1946.pants noteic, ka procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Līguma 5.1.punktā puses vienojās, ka kredīta pamatsummas atmaksas nokavējuma gadījumā, aizņēmējs maksā aizdevējam nokavējuma procentus 1% apmērā no nokavētās aizdevuma pamatsummas par katru nokavēto dienu. Nokavējuma procentu kopējais apmērs nevar pārsniegt atlikušā aizdevuma pamatsummu.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3.punktu atbildētājs atzīstams par patērētāju, savukārt prasītājs ir pakalpojuma sniedzējs.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmitā daļa noteic, ka tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus.

Tādējādi ar speciālo likuma - Patērētāju tiesību aizsardzības likuma – normām tiesai ir uzlikts pienākums izvērtēt līguma nosacījumu atbilstību Patērētāju tiesību aizsardzības likuma prasībām, pat gadījumā, ja atbildētājs lietā, kas ir patērētājs, nav cēlies iebildumus pēc būtības par līgumā iekļautajiem nosacījumiem.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punkts noteic, ka par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi salīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

Arī atbilstoši Civillikuma 1764.pantam atzīts, ka par prettiesiskiem uzskatāmi nesamērīgi un godīgai darījumu praksei neatbilstoši procenti.

Civillikuma 1.pants par tiesību izlietošanu un pienākumu pildīšanu pēc labas ticības pēc būtības saistāms ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5.pantu par līgumslēdzēju pušu tiesisko vienlīdzību.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā aizdevuma līgums paredz nesamērīgu nokavējuma procentu apmēru – 1% dienā, kas ir 360% gadā, kas neapšaubāmi nostāda patērētāju neizdevīgā stāvoklī un ir pretrunā labas ticības principam, lai arī procentu apmērs ir ierobežots ar pamatsummas apmēru.

Šāds nokavējuma procentu apmērs uzskatāms par nesamērīgu.

Līdz ar to aizdevuma līgumā (5.1.punkts) ietvertais nosacījums par nokavējuma procentu piemērošanu 1% dienā atzīstams par netaisnīgu un nav piemērojams konkrētās lietas izspriešanā.

[9] Prasītājs lūdzis atzīt tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no neapmaksātā pamatparāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Tiesa atzīst, ka prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no nenomaksātās parāda pamatsummas 450 *euro*, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu prasītājam, kura labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summa piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Prasība apmierināma par 589,92 *euro* piedziņu, tādējādi no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama valsts nodeva 88,49 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro*, kopā 93,19 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 40.panta pirmo daļu no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami iepriekš nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 1,05 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, atbildētājam nosakāms labprātīgas izpildes termiņš – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[27] panta otro daļu tiesas spriedumu lietās par maza apmēra prasībām lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no šā likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 93., 96., 193., 204.[1], 250.[18], 250.[25] un 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai „Moda Kapitāls", reģistrācijas Nr.40003345861, neatmaksātā aizdevuma pamatsummu 450 *euro*, aizdevuma lietošanas procentus 139,92 *euro* par laika periodu no 2016.gada 16.janvāra līdz 2016.gada 16.jūnijam un tiesas izdevumus 93,19 *euro* apmērā, kopā 683,11 *euro* (seši simti astoņdesmit trīs *euro* un 11 centi), kas jāiemaksā prasītāja norādītajā AS „Swedbank" kontā Nr. /konta numurs/.

Noteikt akciju sabiedrībai „Moda Kapitāls" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās pamatparāda summas 450 *euro* apmērā.

Noraidīt prasību daļā par nokavējuma procentu 450 *euro* piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,05 *euro* apmērā (viens *euro* un 5 centi), kas labprātīgi nomaksājami 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Dokuments, kas apliecina ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu, iesniedzams tiesas kancelejā vai atsūtams pa pastu Ogres rajona tiesas kancelejai Brīvības ielā 6, Ogrē, LV-5001.

Noteikt atbildētājam termiņu labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Ogres rajona tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440[2].pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnesis Dz.Melbārdis